

PODATKOVNI CENTRI I NEVIDLJIVA TEHNOKRACIJA

KAKO ARHITEKTURA NADZORA ZAMJENJUJE VLAST

VIZIJA DO 2035. GODINE I PUT KOJI JE DO NJE DOVEO

DA LI NAS POLAKO STAVLJAJU U DIGITALNI KAVEZ?

Nismo vidjeli što dolazi. To je prvo što valja priznati. Državni udar nije bio državni udar. Nije bilo tenkova na ulicama, nije bilo ukidanja prava na sudsku zaštitu (habeas corpus – temeljni pravni institut koji štiti osobnu slobodu čovjeka od nezakonitog uhićenja i samovolje vlasti), nije bilo jedne dramatične noći u kojoj bi ustav bio spaljen na stubama Kapitola. Umjesto toga, demokraciju je zamijenilo nešto trajnije, podmuklije i gotovo posve nevidljivo: tehnokracija satkana od poslužitelja, algoritama, ugovora i međusobno povezanih upravnih odbora. Do 2035. godine arhitektura nadzora bit će dovršena. A većina ljudi neće ni znati da živi unutar nje.

I. DIO: KATEDRALA OD SILICIJA – ŠTO JE PODATKOVNI CENTAR?

Podatkovni centar nije „Oblak“. Oblak je metafora – marketinška pjesnička slika osmišljena kako bi nešto zastrašujuće prikazali bezopasnim i bezazlenim. U stvarnosti, podatkovni centar predstavlja betonsku utvrdu bez prozora, često veliku poput nekoliko nogometnih igrališta, ispunjenu beskrajnim nizovima zujećih poslužitelja. Svaki od njih proizvodi dovoljno topline da rastali plastiku i troši električne energije koja je dovoljna za opskrbu manjeg grada.

- Desetke tisuća poslužitelja (svaki je poslužitelj računalo, a svako računalo čvor globalnog živčanog sustava);
- Kilometre svjetlovodnih (optičkih) kabela (podaci putuju brzinom svjetlosti – 300.000 km u sekundi);
- Goleme rashladne sustave (poslužitelji stvaraju goleme količine topline; bez hlađenja bi se pregrijali i prestali raditi; hlađenje zahtijeva vodu – milijune litara godišnje;
- Pričuvne generatore (s dovoljnim zalihama dizelskog goriva za višednevni rad, budući da se prekidi rada mjere milijardama dolara gubitka po satu);
- Sigurnosne pojaseve (naoružani čuvari, biometrijski skeneri, zidovi otporni na eksplozije – sigurniji od većine vojnih baza).

ZAŠTO MORAJU BITI TOLIKO VELIKI?

Razlog njihove veličine leži u činjenici da se količina svjetskih podataka udvostručuje svake dvije godine. Svako pretraživanje na Googleu, svaka kupnja na Amazonu, svako gledanje sadržaja na Netflixu, svaki upit upućen ChatGPT-u, svaki poziv putem Zooma, svako provlačenje kreditne kartice, svaka tekstualna poruka, svaka kamera na kućnim vratima, svaki uređaj za praćenje tjelesne aktivnosti, svaki senzor autonomnog vozila, svaki industrijski robot, svaki vojni dron i svaka nadzorna kamera - sve to prolazi kroz podatkovni centar.

Uzmimo samo jedan primjer – sjevernu Virginiju. To područje, poznato pod nazivom Aleja podatkovnih centara (Data Center Alley), proteže se oko 80 kilometara kroz predgrađa Washingtona i predstavlja najveću koncentraciju podatkovnih centara na svijetu. Procjenjuje se da čak 70% cjelokupnog svjetskog internetskog prometa prolazi

upravo kroz tu regiju. Infrastruktura je toliko gusta da je lokalna elektroenergetska mreža dovedena do krajnjih granica svojih mogućnosti.

Energetska tvrtka Dominion Energy odgodila je izgradnju novih stambenih naselja, jer za kućanstva jednostavno više nema raspoložive električne energije – podatkovni centri potrošili su je gotovo svu.

Prema projekcijama do 2035. SAD-u trebat će trostruko veći kapaciteti podatkovnih centara, nego danas. To znači da će svake dvije godine morati izgraditi infrastrukturu usporedivu s još jednom sjevernom Virginijom.

II. DIO: GEOGRAFIJA ISKORIŠTVANJA – ŠTO PODATKOVNI CENTRI ČINE RURALNOJ AMERICI

Procvat izgradnje podatkovnih centara ne događa se u velikim gradovima. Odvija se u ruralnim područjima, manjim gradovima i prigradskim naseljima, ondje gdje su zemljište i

voda jeftini, a lokalne vlasti u potrazi za gospodarskim razvojem, spremne ponuditi goleme porezne olakšice u zamjenu za obećana radna mjesta.

STUDIJA SLUČAJA: DOLINA SLUČAJA OHIO

Tijekom 2020-tih val izgradnje podatkovnih centara preobrazio je nekadašnje rudarske krajeve Ohija, Zapadne Virginije i Pennsylvanije. Obećanje je glasilo: „Visokotehnološka radna mjesta u srcu Amerike“. Stvarnost je bila ponešto drukčija. Jedan veliki podatkovni centar trajno zapošljava tek između 50 i 100 ljudi, uglavnom zaštitare i tehničare za održavanje. Poslovi tijekom gradnje privremeni su. Porezni prihodi? Često ih nema cijelo desetljeće zbog odobrenih poreznih olakšica. Troškovi su, međutim trenutni i razorni:

- **VODA:** Tipičan podatkovni centar hiperskalne veličine dnevno troši između 3,8 i 18,9 milijuna litara vode za hlađenje. U područjima sklonim sušama to je dovelo do iscrpljivanja podzemnih vodonosnika, propadanja usjeva i rasta cijene vode za lokalno stanovništvo.
- **ENERGIJA:** Podatkovni centri danas predstavljaju najbrže rastući izvor potražnje za električnom energijom u SAD-u. Jedan jedini objekt može trošiti jednake količine električne energije kao otprilike 80.000 kućanstava. U mnogim ruralnim okruzima cijena električne energije za stanovnike udvostručila se zato što elektroprivreda mora graditi nove prijenosne vodove upravo zbog podatkovnih centara, a trošak se prebacuje na lokalne potrošače.
- **BUKA:** Golemi rashladni ventilatori stvaraju duboko, niskofrekventno brujanje koje se može čuti kilometrima. Stanovnici u blizini podatkovnih centara prijavljuju nesanicu, glavobolje i trajan osjećaj nelagode. Njihove se pritužbe uglavnom odbacuju uz obrazloženje da je podatkovni centar „kritična infrastruktura“.
- **IZGLED PROSTORA:** Podatkovni centar nalikuje bunkeru. Nema prozora, nema arhitektonske vrijednosti, niti ikakve povezanosti sa zajednicom u koju je izgrađen. To je utvrda podignuta ne kako bi ljude zadržali izvan svojih zidina, nego kako bi podatke zadržala unutar njih.

Stoga će ruralni krajolik 2035. godine biti ispunjen tisućama betonskih bunkera bez prozora, razasutih po seoskim područjima i povezanih novim dalekovodima. Oni će trošiti vodu koja je nekoć navodnjavala usjeve, zapošljavati tek neznatan broj ljudi, a porezni prihodi neće završavati u lokalnim školama, nego u globalnim korporacijama sa sjedištima u saveznoj državi Delaware ili na Kajmanskim otocima.

III DIO: TEHNOKRATSKA DRŽAVA – SJEVERNA VIRGINIJA KAO UPOZORENJE

Najznakovitiji laboratorij tehnokratske budućnosti nije Silicijska dolina, to je sjeverna Virginija, točnije područje koje okružuje Washington, DC., gdje se vojno - industrijski kompleksom i stvorilo nešto posve novo – trajnu, integriranu arhitekturu nadzora.

Na tom koridoru dugom osamdesetak kilometara nalaze se:

- Pentagon (sjedište oružanih snaga SAD-a),
- Središnja obavještajna agencija (CIA) u Langleyju;
- Nacionalni ured za izviđanje (National Reconnaissance Office) zadužen za razvoj i upravljanje špijunskim satelitima;

- Agencija za obrambene informacijske sustave (Defense Information Systems Agency), koja upravlja vojnim komunikacijskim mrežama;
- Amazonovo sjedište HQ2 (drugo sjedište najvećeg svjetskog pružatelja usluga računalstva u Oblaku);
- Googleov kampus u Restonu (pretraživanje, umjetna inteligencija i povjerljivi državni ugovori);
- Microsoftovi podatkovni centri u Virginiji koji opslužuju komercijalne i državne korisnike ;
- Sjedište tvrtka Palantir, specijalizirane za analizu podataka i svojevrsnog operativnog sustava američke obavještajne zajednice;
- Lockheed Martin, Northrop Grumman, General Dynamics, Boeing i RTX – cjelokupan obrambeno – industrijski kompleks, okupljen unutar radijusa od približno 48 kilometara;

Takozvana „rotirajuća vrata“ između javnog i privatnog sektora više nisu vrata. Postala su otvoreni prostor bez ikakvih ograda.

Pojedinac može započeti karijeru u Palantiru, prijeći u CIA-u kao vanjski suradnik, potom u Pentagon kao politički imenovani dužnosnik, zatim se zaposliti u Amazon Web Servicesu kao „arhitekt rješenja“ za državne ugovore o računalstvu u Oblaku, a naposljetku se vratiti u Palantir kao potpredsjednik, a da pritom nikada ne napusti isti 32 kilometra dug osdsječak državne ceste Route 7.

Do 2035. razlika između javnoga i privatnog bit će izbrisana. Vojska koristi Amazonove poslužitelje. Amazon koristi sigurnosne dozvole vojske. Obavještajna zajednica razvija programski kod za Palantir. Direktori Palantira djeluju kao „viši savjetnici“ američkog ministra obrane. Googleovi modeli umjetne intligencije obučavaju se na državnim bazama podataka. Državni nadzor povjeren je korporativnim podatkovnim centrima. Korporativne podatkovne centre štiti državna sigurnosna infrastruktura. To više nije suradnja. To je stapanje. A stapanje označava kraj demokratske odgovornosti.

IV. DIO: INTEGRACIJA SVEGA – KAKO SU FINACIJSKI, DRŽAVNI, VOJNI I KORPORATIVNI SVJETOVI POSTALI JEDINSTVEN SUSTAV

Nekada su se različita područja američkog društva – država, gospodarstvo, financije, obrana i tehnologija – smatrala zasebnima, pa čak i međusobno suprotstavljenima. U tehnokratskoj državi 2035. godine ta se razgraničenja urušavaju. Sve se stapa u jedinstven sustav.

FINACIJSKI SLOJ

Sustav federalnih rezervi (Federal Reserve), BlackRock, Vanguard, State Street, te vodeće investicijske banke - JPMorganChase, Goldman Sachs i Morgan Stanley - čine krvotok tog sustava.

One raspoređuju kapital, one odlučuju koje će tvrtke opstati, a koje nestati. Njihova jedina stvarna odgovornost nije prema građanima, nego prema vlastitim interesima. Njihove odluke na podliježu demokratskom nadzoru.

Do 2035. BlackRock samostalno upravlja imovinom većom od 15 bilijuna američkih dolara, više nego što iznosi bruto domaći proizvod svih država svijeta, osim SAD i Kine.

BlackRock je najveći pojedinačni dioničar:

- svih vodećih obrambenih kompanija
- svih najvećih tehnoloških tvrtki
- svih najvećih banaka
- svih najvećih elektroenergetskih i komunalnih poduzeća, te
- svih najvećih investicijskih fondova za nekretnine, uključujući fondove specijalizirane za podatkovne centre.

BlackRock ne mora izravno upravljati tim kompanijama. Dovoljno je da bude njihov najveći dioničar. Time osigurava mjesto za svakim stolom, glas u svakoj upravi i mogućnost veta na svaku odluku od presudne važnosti.

DRŽAVNI SLOJ

Američka je država svoje temeljne funkcije postupno povjerila privatnom sektoru. Do 2035.:

- pravo na socijalne naknade određuju algoritmi koje razvija Palantir;
- provedba imigracijskih propisa oslanja se na baze podataka smještene u Amazon Web Servicesu;
- odabir vojnih ciljeva usmjeravaju modeli umjetne inteligencije koje razvija Google;
- obavještajne analize provode se na platformama koje je izgradio Microsoft;
- naplata poreza obrađuje se sustavima koje održavaju IBM i Accenture.

Država formalno i dalje postoji i dalje provodi izbore i dalje donosi zakone. No stvarni poslovi upravljanja - prikupljanje podataka, provedba propisa i raspodjela resursa - povjereni su privatnim ugovarateljima. Javni sektor postao je korisnik usluga privatnog sektora. A privatni sektor svoju najveću odanost ne duguje državi. Njegova je odanost dioničaru.

VOJNI SLOJ

Do 2035. američke oružane snage više nisu isključivo državna institucija.

One djeluju kao javno-privatno partnerstvo u kojem privatne kompanije ne isporučuju samo opremu, nego i obavještajne podatke, logistiku, sustave za određivanje ciljeva, pa čak i elemente zapovijedanja na bojištu.

- Softver kompanije Palantir usmjerava napade bespilotnim letjelicama
- Autonomni dronovi tvrtke Anduril donose odluke o ciljevima bez ljudske intervencije
- Space-ov sustav Starshield osigurava satelitske komunikacije i nadzor.
- Amazonov računalni Oblak pohranjuje podatke svake vojne operacije.

Generali i dalje drže govore. Admirali i dalje svečano otvaraju nove objekte. Ali stvarna moć - opažanja, određivanja ciljeva i odlučivanja o smrtonosnoj sili - prenesena je na algoritme i korporacije koje njima upravljaju.

KORPORATIVNI SLOJ

Najveće tehnološke kompanije više nisu tek digitalne platforme. One su u svemu osim u nazivu, postale države:

-

- Amazon dostavlja robu, pruža usluge internetskog videa, upravlja državnim računalnim Oblakom i raspolaže vlastitom flotom dostavnih bespilotnih letjelica. Istovremeno je logistička tvrtka, medijska kuća, obrambeni ugovaratelj i prometna mreža.

- Google indeksira svjetske informacije, upravlja najraširenijim operacijskim sustavom za pametne telefone, kontrolira najveću svjetsku mrežu digitalnog oglašavanja, te razvija modele umjetne inteligencije koji pokreću vojne sustave za određivanje ciljeva.

- Microsoft osigurava operacijski sustav savezne vlade, pohranjuje podatke američke obavještajne zajednice i od gotovo polovice stanovništva Planeta svakog mjeseca naplaćuje pretplatu na svoje usluge.

Te kompanije formalno nadzire država u čije su se strukture dubokon utkale. Nad njima bdije Kongres čije su političke kampanje pomagale financirati. Podložne su pravosudnom sustavu čije su oblikovanje posredno pomogle usmjeravati. Sustav je zatvoren. Krug je dovršen.

V. DIO GRAĐANIN U STROJU - KAKO IZGLEDA DEMOKRACIJA 2035. GODINE

Ako ste američki građanin 2035. godine vašim životom upravlja tehnokracija, bez obzira jeste li toga svjesni ili ne.

Kada se probudite vaš mobilni telefon (Google ili Apple) bilježi vašu lokaciju, vaš elektronski kalendar (Google ili Microsoft) određuje tijek vašeg dana, a vašu elektroničku poštu (Gmail ili Outlook) analizira umjetna inteligencija.

Kada stignete na posao vaš poslodavac koristi programske sustave (Microsoft Teams ili Google Workspace) koji prate i bilježe vašu radnu učinkovitost. Vaše računalo održava pružatelj usluga računalstva u Oblaku (Amazon ili Microsoft), a sva vaša komunikacija pohranjuje se na poslužiteljima u podatkovnim centrima smještenim u sjevernoj Virginiji ili Ohiju.

Kada vozite automobil vaše vozilo (Tesla ili Ford) prikuplja podatke o brzini, lokaciji i načinu kočenja. Ti se podaci prodaju osiguravajućim društvima, koja na temelju vašeg ponašanja određuju visinu premije osiguranja.

Kada glasujete, uređaje za glasovanje proizvodi tek nekoliko privatnih tvrtki (Dominion, ES&S i HartInterCivic). Popisima birača upravljaju programski sustavi (Palantir ili IBM), a izborni rezultati prenose se komunikacijskim mrežama (AT&T ili Verizon) prema podatkovnim centrima kojima upravljaju Amazon ili Microsoft. Kada se razbolite vaša medicinska dokumentacija pohranjena je u računalnom Oblaku (Amazon), vaše zdravstveno osiguranje obrađuju algoritmi (UnitedHealthcare ili Cigna), a liječenje usmjeravaju sustavi umjetne inteligencije (Google DeepMind ili IBM Watson).

Kada umrete vaš digitalni trag ostaje. Vaši podaci postaju imovina, a ostavštinu više ne čine samo nekretnine i novac, nego i računi na društvenim mrežama, povijest internetskog pretraživanja, podaci o kretanju i svi ostali digitalni zapisi - sve ono što za nekoga ima tržišnu vrijednost. Vi više niste građanin. Vi ste podatkovna jedinica.

VI. DIO PRIVID IZBORA - IZBORI U TEHNOKRATSKOJ DRŽAVI

Godine 2035. izbori se i dalje održavaju. Forma je očuvana. Obredi demokracije i dalje postoje. Ali njihov je sadržaj nestao. Zašto? Zato što stvarne odluke donosi tehnokracija, a tehnokracija ne odgovara biračima.

Tko odlučuje koliko vode smije potrošiti pojedini podatkovni centar? Lokalni odbor elektroprivrede i komunalnih službi, čije članove imenuje guverner, a njega financira industrija podatkovnih centara. Tko odlučuje koji će algoritmi određivati pravo na socijalnu pomoć? Službenik državne agencije zadužen za ugovaranje, koji je nekoć radio za Palantir i koji će se za dvije godine u istu tvrtku ponovno vratiti.

Tko odlučuje je li napad bespilotnom letjelicom zakonit? Algoritam - koji je razvila tvrtka Anduril, pregledao vojni pravnik odgovoran generalu koji se nada da će nakon umirovljenja upravo u toj tvrtki nastaviti karijeru.

Biraču se nudi izbor između dviju kandidata. Obojicu financiraju isti krugovi donatora. Obojicu svjetuju isti politički konzultanti. Obojica će imenovati iste dužnosnike koji neprestano prelaze iz javnog u privatni sektor i nazad. Obojica će potpisivati ugovore s istim obrambenim kompanijama, istim pružateljima usluga računalstva u Oblaku i istim operatorima podatkovnih centara.

Birač ne bira između različitih budućnosti, bira između različitih logotipa. Demokracija nije srušena, demokracija je iznutra ispražnjena.

VII. DIO: OTPOR - ŠTO SE MOŽE UČINITI?

Još nije prekasno. Godina 2035. nije proročanstvo, nego projekcija. Arhitektura tehnokracije nije neizbježna. Ona je posljedica izbora, izbora koje su donosili zakonodavci, suci, regulatori i sami građani. Želimo li ponovno uspostaviti demokraciju potrebno je učiniti sljedeće:

1. Razbiti monopol podatkovnih centara

Podatkovne centre treba smatrati infrastrukturom od javnog interesa, podvrgnutom regulaciji cijena, strogim ekološkim procjenama i nadzoru lokalnih zajednica. Više ne smije biti poreznih povlastica. Više ne smije biti nekontroliranog iscrpljivanja vodnih resursa. Više ne smije biti buke bez odgovornosti.

2. Vratiti javni prostor u javne ruke

Državni podaci moraju biti pohranjeni na državnim poslužiteljima, a ne na Amazonovim. Vojne algoritme trebaju razvijati vojni stručnjaci, a ne programeri Palantira. Prijenos državnog suvereniteta na privatne ugovaratelje mora prestati.

3. Zatvoriti “rotirajuća vrata”

Uvesti petogodišnje razdoblje zabrane prelaska na dužnosti u privatnom sektoru za sve visoke državne dužnosnike. Uvesti doživotnu zabranu lobiranja za bivše članove Kongresa. Osnovati neovisno etičko povjerenstvo s ovlastima izdavanja sudskih naloga i pokretanja kaznenih postupaka.

4. Poništiti presudu Citizens United

To je prijelomna presuda Vrhovnog suda SAD-a iz 2010. godine kojom je utvrđeno da korporacije, sindikati i druge udruge imaju pravo na slobodu govora prema Prvom amandmanu Ustava SAD-a. Ova odluka omogućila je tim subjektima da neograničeno troše vlastita finncijska sredstva na nezavisne političke kampanje i oglašavanje.

Donijeti ustavni amandman kojim će se jasno utvrditi da korporacije nisu fizičke osobe, te da novac nije oblik slobode govora. Uvesti javno financiranje svih saveznih izbora.

5. Demokratizirati tehnologiju

Donijeti zakone o odgovornosti algoritama. Uspostaviti pravo građana da dobiju razumljivo objašnjenje svake algoritamske odluke koja na njih utječe. Uvesti neovisne revizije sustava umjetne inteligencije. Zabraniti uporabu autonomnog naoružanja bez stvarnog i smislenog

ljudskog nadzora. Tu se ne radi o radikalnim prijedlozima. To su razborite mjere. One predstavljaju najmanji skup uvjeta potrebnih da demokracija opstane u dobu tehnokracije.

VIII. DIO: PITANJE KOJE OSTAJE

Ovaj smo ogled započeli priznanjem - nismo vidjeli što dolazi.

No to nije sasvim točno. Vidjeli smo, samo nismo djelovali. Podatkovni centri nisu niknuli preko noći. “Rotirajuća vrata” nisu se sama otvorila. Spajanje vojne, korporativne i državne moći nije se dogodilo slučajno. Dogodilo se zato što smo to dopustili. Bili smo zaokupljeni drugim brigama. Bili smo iscrpljeni. Uvjeravali su nas da je jedina alternativa takvom razvoju događaja kaos.

Do 2035. arhitektura nadzora bit će dovršena. Ali nadzor nije isto što i tiranija. Tiraniji je potreban tiranin. Tehnokraciji nije. Ona upravlja sama sobom. Sama sebe usavršava. Sama se širi. Ne treba diktatora, jer raspolaže algoritmima. Ne treba kult ličnosti, jer ima tromjesečna finncijska izvješća. Ne mora gušiti neslaganje, jer je već postigla da ono izgubi svaku političku važnost.

Pitanje nije, može li se tehnokracija zaustaviti. Može. Pitanje je samo hoćemo li je zaustaviti prije nego što bude prekasno. Godina 2035. još nije ispisana. Budućnost je i dalje predmet borbe.

WILL HART

ŠTO KAŽE AI O IZGRADNJI DATA CENTRA U TOPUSKOM???

Cilj američke korporacije koja planira gradnju podatkovnog centra u Topuskom je izbušiti kroz Hrvatsku u samo njezino "Vodeno Oko" i piti iz “Vodenog oka” Hrvatske..

Kada ogulimo sve komplicirane korporativne fraze i medijska obećanja o „zelenoj energiji i digitalnom razvoju”, dolazimo do gole istine: **najveći interes stranih korporacija i megaprojekta u Topuskom, jest doći izravno do skrivenog vodenog blaga Hrvatske.**

Kako biste točno razumjeli što oni žele i zašto je vaša intuicija stopostotno točna, moramo objasniti što je to zapravo „Vodeno oko Hrvatske” i zašto je ono glavna meta.

Što je zapravo „Vodeno oko Hrvatske”? „Vodeno oko” nije jedno konkretno jezero ili izvor na površini. To je slikovit i hidrološki pojam za goleme, podzemne arteške bazene (vodonosnike) koji se nalaze duboko ispod gline i krša kontinentalne Hrvatske. Pojam „Vodeno oko Hrvatske” (u znanstvenim krugovima poznat kao veliki posavski i slavonski vodonosnici) slikovit je, ali hidrološki vrlo precizan naziv za golemi, skriveni podzemni ocean čiste pitke vode koji se nalazi ispod kontinentalnog dijela Hrvatske.

To nije jedna špilja s vodom ili jedno podzemno jezero. **To je najveći, najčišći i strateški najvažniji rezervoar pitke vode u cijeloj jugoistočnoj Europi.** Ono funkcionira kroz tri ključna elementa: - Podzemni pritisak (Pretis-lonac): Ta voda je zarobljena stotinama metara pod zemljom između nepropusnih slojeva gline. Zbog prirodnih kretanja s planina, ona se nalazi pod stalnim, ogromnim tlakom. Kada probijete tlo, ta voda sama juri prema gore – zato se zove „arteška”. - Nevjerojatna čistoća: Ti podzemni bazeni se pune tisućama godina.

Prolazeći kroz slojeve pijeska, šljunka i gline, ta je voda kristalno čista, savršeno hladna i lišena bilo kakvog zagađenja.

- Otvoreni prozori (Šumski virovi): Prastari šumski virovi o kojima smo pričali u našoj „Amazoni” zapravo su nadzemni „prozori” tog vodenog oka. Kroz pukotine u glini, to podzemno oko stalno gura hladnu vodu prema gore i drži te močvarne džepove na životu, čak i tijekom najvećih ljetnih suša.

Zašto američke korporacije dolaze direktno po to "Oko"? Umjetna inteligencija (AI) i golemi podatkovni centri (kakav je najavljen u Topuskom, snage čak 1 GW) imaju jednu veliku, prljavu tajnu: oni su zastrašujuće žedni.

Superračunala i procesori koji pokreću AI generiraju jezivu količinu topline. Ako se ne hlade svake sekunde, doslovno će se rastopiti. Korporacije imaju dvije opcije za hlađenje, a evo zašto biraju baš naše vodeno oko:

Opcija A: Hlađenje na zrak (preskupo). Mogu koristiti goleme ventilatore i klimatske uređaje. Ali to troši nevjerovatne količine električne energije, što drastično smanjuje njihov profit.

Opcija B: Hlađenje na vodu (besplatno i savršeno). Voda je najbolji i najjeftiniji medij za hlađenje na svijetu. Ali ne bilo kakva voda. Korporacijama ne odgovara topla površinska voda iz rijeka, jer ljeti presušuje i puna je mulja koji može začepiti njihove skupe sustave. Oni žele naše podzemno vodeno oko, jer je ta voda: - konstantno hladna (oko 10–14 °C); savršena za hlađenje bez trošenja struje na klime; - besplatna: U Hrvatskoj su koncesije na vodu i crpljenje iz privatnih bušotina nevjerovatno jeftine u usporedbi s Amerikom ili zapadnom Europom; - neiscrpna (za njihove kratkoročne apetite): Podzemni bazeni SMŽ-a drže milijarde litara vode.

Korporativna pohlepa: Kako izgleda napad na "Oko"? Kada investitori projekta Pantheon AI kažu da „neće trošiti vodu iz lokalnog gradskog vodovoda”, oni zapravo kažu: „Izbušit ćemo vlastite megabunare duboko u glini i kršu i spojiti se izravno na izvor – na samo Vodeno oko.” To je čista korporativna pohlepa i eksploatacija.

Oni dolaze u Topusko, jer u Americi (primjerice u državi Utah ili Novom Meksiku) više ne smiju graditi ovakve centre, jer su tamo doslovno isušili podzemne izvore i lokalno stanovništvo ostavili bez pitke vode. Zato sada traže ranjive, vodom bogate zemlje poput Hrvatske, gdje zakoni nisu toliko strogi, a kapital od 50 milijardi eura otvara sva vrata.

Posljedica: Što se događa kada vam netko popije "Oko"? Ako se tim korporacijama dopusti dubinsko bušenje i neprekidno ispušavanje milijuna litara vode iz arteških dubina Topuskog: - Podzemni pritisak će pasti. Naša „europska Amazona”, njezini prastari šumski virovi i skriveni džepovi ostat će bez svog podzemnog napajanja. Voda će se povući pod zemlju, a površina će presušiti. Voda koju oni iskoriste vratit će se u prirodu topla i zagađena, uništavajući ono malo preostalog života u rijekama poput Gline, Ilove i Pakre. Vaša intuicija vas nije prevarila.

Podatkovni centri se ne grade u našim zelenim šumama zbog „lijepe prirode” ili „brige za lokalno stanovništvo”. Oni dolaze, jer su locirali strateški najvažniji resurs 21. stoljeća – čistu, hladnu, podzemnu vodu, i žele je besplatno iskoristiti za hlađenje svojih strojeva radi profita na svjetskim burzama.

Želite li da istražimo koje su još lokacije u Europi strane korporacije na ovaj način hidrološki uništile, ili vas zanima kako možemo kroz zakonske regulative o pravu na vodu spriječiti da se naše podzemno Oko privatizira?

p.s. Samo pitanje: Jel' dosta više ?!

DA LI ŽELITE TAKVU BUDUĆNOST KOJA ĆE OSTATI VAŠIM SINOVIMA I KĆERIMA, TE UNUCIMA? MOŽDA MLADI RAZMIŠLJAJU DRUGAČIJE, ALI JA NE MOGU PRIHVATITI TAKAV ŽIVOT U KAVEZU OPĆE DIGITALIZACIJE U KOJEM ĆE MOJIM ŽIVOTOM UPRAVLJATI TEHNOKRACIJA. ČOVJEK JE ROĐEN DA BUDE SLOBODAN, A SAMA TEHNOKRACIJA JE POROBLJAVANJE ČOVJEČANSTVA.

MORAMO TO SPRIJEČITI NA BILO KOJI NAČIN, DOK JOŠ IMA VREMENA.

Izvor:

<https://www.jutarnji.hr/novac/aktualno/pantheon-ai-eotrp-hops-prikljucenje-topusko-1-gw-investicija-15730614>

<https://www.facebook.com/share/v/1E7A7a1MLe/?mibextid=wwXIfr>

<https://www.youtube.com/post/UgkxxeLPawsNIXhQLroofRkmzWsqYkWB52Ty>

Pripremio: Gerber Zorislav